

ZALEJ MĚ! aneb ŽIVOT STROMŮM

Zážitkový vzdělávací program iniciativy Zalej mě! pro školy

Vážení rodiče,

Vaše škola by ráda naučila děti šetřit vodou a zalévat stromy během sucha. Mohou tak snadno zachránit nebo zachovat zdravé stromy ve vašem okolí a zároveň ušetřit spoustu vody i peněz! Zjistí, že snížením spotřeby lze ušetřit i přes 7000 Kč/osobu.

Žáci mají během 11 dní (od pátku do pondělí) plnit úkoly zaměřené na zalévání stromů a šetření vodou. Během prázdnin je volba období na Vás, vhodné je takové s předpovědí suchých dní.

Výsledky budou vyplňovat do pracovního listu, který je přiložen jako tabulka v excelu. Vás proto prosíme, abyste jim s tím pomohli a nejlépe se i o aktivně zapojili do této iniciativy. Věříme, že to pro Vás bude zajímavé i užitečné. Pomůžete svým dětem budovat pěkný vztah k přírodě, uchováte si příjemné okolí plné zeleně a díky úsporám navíc ušetříte možná i desítky tisíc korun.

O iniciativě Zalej mě!

Motto: „Zachránit strom je lepší než vysadit nový.“

Cíl: Zapojení lidí do zalévání stromů vhodnou vodou z domácnosti.

Proč se to týká i Vás?

- Stromy nás chrání a je nám s nimi dobře, ale často teď trpí střídáním sucha a prudkých srážek v důsledku změn klimatu. Aby přežily zdravé, potřebují během sucha občas zalít.
- Samosprávy ale nestíhají samy všechny zalévat. Potřebují pomoc místních lidí.

Jak můžete pomoci?

- Šetřením vodou - pak jí více zůstane v krajině a pomůže přírodě i lidem. K tomu snadno ušetříte i desetitisíce korun za rodinu ročně na vodě a energii na její ohřev.
- Zaléváním během sucha vhodnou vodou z domácnosti. Každý snadno nasbírá denně až 10 l vhodné vody bez tuku a chemie, což menší strom může během sucha zachránit.
- Tipy a návody k šetření vody i k zalévání se dozvíte během programu i na zalejme.cz. Součástí projektu je také úvodní a závěrečné měření spotřeby vody, kde zjistíte, kolik jste ušetřili. Níže přinášíme návod, jak na to.
- Můžete inspirovat i své okolí a tím pomoci mnoha dalším stromům.
- Používejte naši [aplikaci](#) - počítá potřebu zalití každého stromu a umožňuje ji zaznamenat. Nasměruje tak závlivku ke stromům, které jí potřebují, upozorní i na potřebu zalévání.

Měření spotřeby vody

Měření probíhá během prvního i druhého víkendu.

Tento návod Vám pomůže změřit spotřebu vody v domácnosti jak za určité období, tak při jednotlivých činnostech.

1. Jaká je průměrná spotřeba vody vaší rodiny?

Do pracovního listu si zapišete **stav vodoměru studené a teplé vody vždy v pátek a neděli ve stejný čas, například ve 20h**. V pracovním listě pak zjistíte svou spotřebu během obou víkendů a rozdíl mezi nimi. Najdete tam i spotřebu vaší domácnosti za celý týden, kterou po skončení programu můžete dál sledovat. Když ji podělíte 7dny a pak i počtem členů domácnosti, tak získáte spotřebu vody na osobu. Tu můžete porovnat s průměrnou spotřebou v ČR, která je asi 90l na osobu denně.

Tato spotřeba zahrnuje nejen vodu při hygieně, ale také mytí nádobí, praní, zalévání apod.

Obrázek vodoměru - ukazuje stav 0,026 m³ (26 litrů vody).

Denní spotřeba bude samozřejmě každý den jiná, někdy pereme, jindy se víc koupeme... z toho důvodu sledujeme hodnoty více dnů, abychom dostali přesnější výsledek.

Tip: Sledujte svou spotřebu dlouhodobě a spočítejte si, kolik ušetříte. Cenu vody najdete na svém vyúčtování. Tato voda navíc zůstává ve zdrojích a pomáhá lidem nebo okolní přírodě. Mírně zvýší hladinu spodní vody a tak vlastně pomáhá i stromům. Náš odhad je, že průměrná denní úspora vody 10l pomůže během sucha zachránit jeden strom v přírodě.

Pokud vodoměr nemáte nebo máte jen ten na studenou vodu, tak do pracovního listu za chybějící vodoměr napište v pátek nulu a po víkendu svou spotřebu odhadněte s pomocí měření jednotlivých činností, které jsou popsány níže.

2. Jak změříte, kolik litrů vody jste spotřebovali na jednotlivé činnosti?

Jsou různé způsoby. Vyzkoušejte je pokud možno všechny. Snadno pak odhalíte, jak jednoduše vodu ušetřit i zachytávat.

a) Měření vodoměrem studené a teplé vody

Zapišete si stav vodoměru pro teplou a studenou vodu před „akcí“ a po ní (před sprchováním a po sprchování). Zjistíte, kolik přibýlo teplé a studené vody - to je vaše spotřeba na danou činnost. Na vodoměru si můžete změřit i spotřebu vody na spláchnutí WC.

b) Zachytávání spotřebované vody do misky a změření jejího objemu

Když si umýváte ruce, můžete vodu pouštět do misky vložené do umývadla. Poté změříte odměrkou, kolik litrů vody jste spotřebovali.

Tip: Miska se Vám bude hodit i později k zachytávání vody pro zalévání stromů. Je pak vhodné mít poblíž ještě větší nádobu, do které obsah misky občas přelijete.

c) Zachytávání a změření spotřebované vody při sprchování a koupání

Po koupání vyberete vodu do kbelíků. Například pomocí uříznuté PET-láhve, která se snadno přizpůsobí tvaru vaší vany. Jeden kbelík má obvykle kolem 10l. Pokud se sprchujete, stačí špunt do vany.

Tip: Mimochodem tuto vodu pak můžete použít na splachování a pokud je bez mýdla a šampónu, tak dokonce i k zalévání stromů.

d) Zjištění průtoku a vynásobení časem

Zkuste si změřit, kolik vody vyteče za minutu, když pustíte vodu naplno, normálně a jen pramínek. Použijte třeba odměrku nebo hrnec. Jak se to liší? Jaké jsou hodnoty v koupelně, ve sprše a v kuchyni? Čísla si запиšte a pak měřte čas, po který voda teče. Spotřebovaný objem získáte vynásobením průtoku časem v minutách.

Tip: Průtok můžete jednoduše snížit přitažením ventilů pod umyvadlem nebo u vodoměru.

e) Jak změřit objem vody na spláchnutí bez vodoměru

Při splachování WC se spotřebuje průměrně 7 litrů vody při velkém spláchnutí a 3 litry vody na malé spláchnutí (pokud ovšem vaše toaleta má nádrž s dvojitou volbou splachování). Pokud takovou nádrž nemáte, splachujete jen velký objem vody. Jak ale bez vodoměru změřit, kolik vody spotřebuje vaše WC?

Změřte výšku hladiny v nádrži. Pak do nádržky vložte plnou PET-láhev o objemu 1 litr. Výška hladiny by se neměla změnit, protože přebytečná voda odeče. Když nyní PETku vyndáte, hladina poklesne a vy můžete změřit, o kolik poklesla. Nyní podělíte výšku hladiny tímto poklesem a získáte objem vody pro spláchnutí. Pokud by se nádržka zužovala, bude výsledný objem o něco menší.

Tip: Když nyní PETku do nádržky vrátíte, při každém spláchnutí ušetříte až 2 litry vody.

3. Zkuste ušetřit vodu a zalévat stromy

Za čas budeme muset vodou výrazně šetřit a zároveň bude občas potřeba pomoci stromům překonat suchá období.

Už víte, kolik vody denně spotřebujete. Teď je tu výzva k akci? O kolik dokážete snížit svoji spotřebu?

Tip: Můžete ji snížit při osobní hygieně, při umývání nádobí, při splachování WC a při dalších činnostech v domácnosti... (například zkrátíte sprchování, snížením tlaku vody pomocí vodovodních ventilů, vložením PET-láhve do nádržky WC, atd.). Další tipy najdete například [zde](#).

Tip: Vodu můžete i zachytávat. Například pomocí [misky a kbelíku](#) nasbíráte tolik vody, že s ní dokážete zachránit několik stromů.

Děkujeme a přejeme hodně radosti ze zachráněných stromů!

Tým iniciativy Zalej mě!

Tento projekt byl podpořen z veřejné sbírky dobročinných obchodů Nadace Veronica.

**NADACE
veronica**